

OBSAH

Předmluva	11
-----------------	----

A/ ARCHEOLOGIE

A1 / Historie sklářské výroby	15
1.1 Výroba a zpracování skla	15
Eva Černá / Petr Nový / Natalie Venclová	
1.2 Sklářny a výroba skla	18
Eva Černá	
A2 / Metody archeologického výzkumu	25
2.1 Nedestruktivní výzkum	25
Eva Černá / Roman Křivánek	
2.2 Terénní formy výzkumu	28
Gabriela Blažková / Eva Černá / Jaroslav Podliska / Kateřina Tomková	
A3 / Co nacházíme	35
3.1 Pravěk a stěhování národů (od 23. století př. Kr. do 6. století po Kr.)	35
Natalie Venclová	
3.2 Raný středověk (6.–12. století)	43
Kateřina Tomková	
3.3 Sklo vrcholného středověku (13.–15. století)	48
Eva Černá / Jaroslav Podliska / Anna Žďárská	
3.4 Raný novověk (16.–17. století)	56
Gabriela Blažková / Rudolf Krajc / Jaroslav Podliska	
3.5 Novověk (18.–20. století)	65
Petr Nový	

B/ TECHNOLOGIE A METODY PRŮZKUMU

B1 / Co je sklo? Definice skla	85
Zuzana Zlámalová Cílová / Radka Šefců	
1.1 Výroba skla	85
1.2 Historické sklářské suroviny	88
1.3 Chemická odolnost a koroze archeologického skla	89
B2 / Analytické metody průzkumu	95
Zuzana Zlámalová Cílová / Radka Šefců	
2.1 Zobrazovací techniky	95
2.1.1 Optická mikroskopie	95
2.1.2 Technologie prostorového zobrazení	97

2.2 Instrumentální metody analýzy.....	101
2.2.1 Odběr a příprava vzorku.....	101
2.2.2 Metody chemické analýzy.....	103
2.2.3 Metody strukturní analýzy.....	111

C/ KONZERVACE A RESTAUROVÁNÍ

C1 / Etické normy a obecný konzervátorsko-restaurátorský postup	123
--	------------

Jan Josef

1.1 Etické normy.....	123
1.2 Obecný konzervátorsko-restaurátorský postup	124

C2 / Základní ošetření skla	127
--	------------

2.1 Základní ošetření skla v terénu	127
---	-----

Romana Kozáková / Aranka Součková Daňková

2.1.1 Kritéria mající vliv na způsob manipulace s nálezem v terénu	127
2.1.2 Způsoby vyjímání	129
2.1.3 Dočasné uložení před konzervátorsko-restaurátorským zásahem	134
2.1.4 Převoz na konzervátorské pracoviště.....	135

2.2 Plánování prací na konzervátorsko-restaurátorském pracovišti	137
--	-----

Romana Kozáková / Aranka Součková Daňková / Doubravka Novotná

2.2.1 Časová posloupnost úkonů na konzervátorsko-restaurátorském pracovišti	137
2.2.2 Citlivost skla na rychlost zásahu	138
2.2.3 Aklimatizace skla	139
2.2.4 Identifikace nálezů	141

2.3 Konzervátorsko-restaurátorský průzkum.....	143
--	-----

Jan Josef / Romana Kozáková

2.4 Konzervátorsko-restaurátorský záměr.....	145
--	-----

Jan Josef / Romana Kozáková

2.5 Dokumentace konzervátorského-restaurátorského zásahu	146
--	-----

Romana Kozáková / Jan Josef

C3 / Konzervátorské a restaurátorské postupy.....	151
--	------------

3.1 Metody čištění	151
--------------------------	-----

Romana Kozáková

3.1.1 Proč se bude sklo čistit?	151
3.1.2 Jaká je odolnost skla vůči čisticím postupům?	152
3.1.3 Co vše se považuje za nečistoty?	154
3.1.4 Jaké metody čištění lze použít vzhledem ke stavu skla?	159
3.1.5 Sušení skla po čištění.....	164

3.2 Metody konsolidace	164
------------------------------	-----

Doubravka Novotná

3.2.1 Výběh konsolidantu	165
3.2.2 Výběh postupu konsolidace	165

3.3 Vyhledávání	170
Romana Kozáková	
3.4 Metody lepení	173
Michaela Kněžů Knížová	
3.4.1 Výběr lepidla	173
3.4.2 Lepidla	173
3.4.3 Postupy lepení	175
3.5 Metody rekonstrukce	177
Michaela Kněžů Knížová	
3.5.1 Dokumentační kresba	177
3.5.2 Kresebná rekonstrukce	179
3.5.3 3D vizualizace	180
3.5.4 Hmotová rekonstrukce	182
C4 / Metody konzervace a restaurování skla používané v minulosti	193
Zita Brožková / Zuzana Zlámalová Cílová / Aranka Součková Daňková	
4.1 Historie oboru	193
4.2 Historické zásahy dokumentované na sbírkových předmětech	193
4.2.1 Metody čištění	194
4.2.2 Metody fixace spojů	195
4.2.3 Způsoby konsolidace „oživení vzhledu“	198
4.2.4 Doplnky chybějících částí	199
4.2.5 Kresebné a hmotové rekonstrukce	201
C5 / Preventivní konzervace	203
Zita Brožková / Jan Josef	
5.1 Úvod	203
5.2 Příčiny poškození skleněných nálezů	203
5.2.1 Poškození a ochrana před vlivy okolního prostředí – mikroklimatické podmínky	204
5.2.2 Poškození a ochrana před vlivy okolního prostředí – biologické vlivy	210
5.2.3 Poškození a ochrana před mechanickými vlivy – manipulace, balení, transport	211
5.2.4 Ochranný režim mimo depozitář	213
5.2.5 Administrativní zajištění preventivní konzervace v instituci	216
5.2.6 Konzervační údržba	216
Výběrový heslář	226
Zkratky	231
Seznam autorů	232
Summary	233
Resümee	241